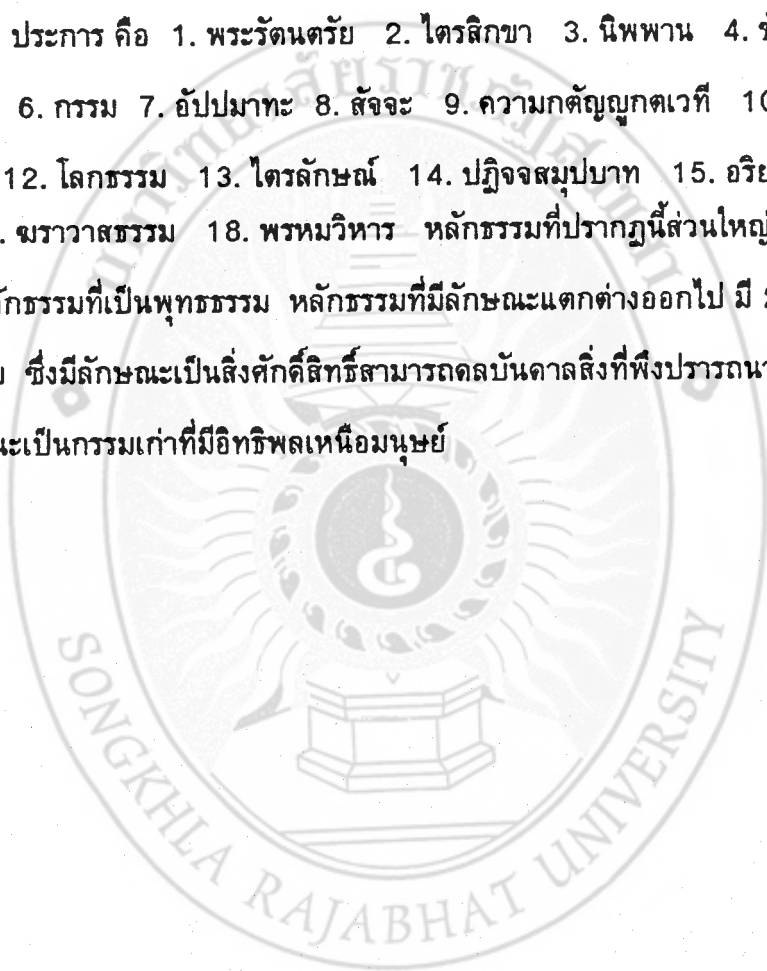

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์หลักธรรมในพระพุทธศาสนา ที่ปรากฏในวรรณกรรมหนังสือ พระอภัยมณี ผลการวิจัยพบว่าหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในวรรณกรรมหนังสือ พระอภัยมณี มี 18 ประการ คือ 1. พระรัตนตรัย 2. ไตรสิกขา 3. นิพพาน 4. ชั้นดีโสรัจจะ 5. ทิริโศตตปปะ 6. กรรม 7. อัปมาทะ 8. สัจจะ 9. ความกตัญญูกตเวที 10. เบญจศีล 11. อกุศลมูล 12. โลกธรรม 13. ไตรลักษณ์ 14. ปฏิจจสมุปบาท 15. อริยสัจ 16. สังคหวัตถุ 17. ขาวาสธรรม 18. พรหมวิหาร หลักธรรมที่ปรากฏนี้ส่วนใหญ่มีลักษณะสอดคล้องกับหลักธรรมที่เป็นพุทธธรรม หลักธรรมที่มีลักษณะแตกต่างออกไป มี 2 ประการ คือ พระรัตนตรัย ซึ่งมีลักษณะเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์สามารถดลบันดาลสิ่งที่พึงปรารถนาได้ และกรรมซึ่งมีลักษณะเป็นกรรมเก่าที่มีอิทธิพลเหนือนมนุษย์

Abstract

The purpose of this study is to analyse the principles of Buddhism that appear in some shadow puppet dramas.

The result of the study shows that there are 18 of these principles taught. They are as follows : (1) Ratanattya (2) Sikkhattaya (3) Nibbana (4) Khanti Soracca (5) Hiri Ottappa (6) Kamma (7) Appamada (8) Sacca (9) Katannukata-vedi (10) Pancasila (11) Akusalama (12) Lokadhamma (13) Tilakkana (14) paticcasamuppada (15) Ariyasacca (16) Sangahavatthu (17) Gharavasa Dhamma (18) Brahmavihara

Most of these principles still have the same meaning as the original ones (Buddhadhamma). Only the two of them are somewhat changed. Ratanattya is considered to be sacred and magical. Kamma is the belief that whatever is experienced is due to the past action.

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณ
หลายท่าน

ขอขอบคุณ อาจารย์พ่วง บุชรวาวัฒน์ อาจารย์ปกรณ์ ไชยรัตน์ คุณฉวี ทิพย์วารี
คุณแปลก มนตรี คุณถวิล กำเนิดผล ที่กรุณามอบบทหนังตะลุงทุกเรื่องที่เขียนให้แก่ผู้
วิจัย ทั้งยังช่วยตรวจสอบข้อมูล ให้ความรู้เพิ่มเติม ด้วยความเมตตาแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ หนังสือบุญธรรม เทอดเกียรติชาติ หนังสือธรรม โชนนโชนน หนังสือนรินทร์
ซาทอง หนังสือเสริมศิลป์ ศ.กั้น ทองหล่อ อาจารย์ลิ้ม ฉันทอุไร อาจารย์สนิท บุญฤทธิ์
อาจารย์โสภา สมเขาใหญ่ และ คุณโกมล ทองหล่อ ที่กรุณาช่วยเหลือเกี่ยวกับข้อมูล

ขอขอบคุณ อาจารย์สุชน อ่องคณา ที่กรุณาพิมพ์งานชิ้นนี้ ด้วยความรักและเอาใจใส่
เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา วิทยาลัยครูสงขลา ที่ให้ทุนสนับสนุนการ
วิจัยนี้

ขอขอบคุณ เจ้าของความรู้ ความคิด ที่ปรากฏในงานวิจัยนี้ทุกท่าน ความรู้ความคิด
ของท่านเป็นพื้นฐานให้ผู้วิจัยเกิดความรู้ความคิด และมีโอกาสสะสม วิเคราะห์ สร้างสรรค์
และสืบต่อความรู้ความคิदनั้น

เกษม ขนานแก้ว